

mane Optræden, som han under selv de vanskeligste Forhold har vidst at bevare over for de indfødte.

Stanleys Vej er imidlertid en Kjendsgjerning. Hans Stationer have allerede tjent Missionærer og rejsende, de Brazza indbefattet, til Hvilepunkter, og der foreligger Udtalelser om den fulde Sikkerhed, hvormed man nu i kort Tid kan rejse fra den nedre Kongo til Stanley Pool ad de af ham anlagte Veje. Det er et stort og betydningsfuldt Værk, som han har fuldført, et Værk, der ligesom har sat Kronen paa hans Rejse „gjennem det mørke Fastland“. Hvormange rejsende have ikke ad andre Veje i Kongoegnene forgjæves søgt at trænge ind i Landet?

Paa den mægtige Flod, der hidtil kun har været befaret af Kanoer, færdes nu hans Dampchalupper og Hvalbaade, og Betydningen heraf for Geografien vil sikkert i den nærmeste Fremtid blive saare stor. Kaster man blot et Blik paa Kaartet, vil man se, at der er grundet Haab om, at Opgaver, som hidtil have været uløselige, nu ville blive løste. Stanley Pool vil uden Tvivl blive et yndet Udgangspunkt for mange Expeditioner, der efterhaanden ville bringe de store hvide Pletter paa Kaartet til at forsvinde. Dampen gjør saare meget muligt, som før hørte til Umulighederne. Forgjæves har man Fod for Fod øst- og vestfra, nord-

og syd fra søgt at bringe Rygterne om gaadefulde Søer til at forsvinde ved paalidelige Undersøgelser i Egnene af Kongobækkenet i Hjertet af Afrika. Paa de nyeste Kaart staar der endnu her i den sydlige Del af de nævnte Egne Sætninger som: „Her bo Dværge, der skulle være ondsksfulde og mordlystne. De skulle bebo store Strækninger af Landet“, og et andet Sted hedder det: „Her skal der ligge en stor Sø, formodentlig Livingstones „Lincoln-Sø“. Store Baade med Masten og Sejl siges at komme fra en Flod; men det er en Fabel. Kjøbmandene ere sandsynligvis indfødte fra Marunja og Mangala.“ — Dampbaadene skulle nok efterhaanden hjælpe til at finde baade Søen, der vel har et Afløb til Kongo, og Dværgenes Land i det af mægtige Floder gjennemfurede Land. Og nord for Kongo da? Her er først og fremmest Uelle-Gaaden. Denne store Flod med det vestlige Løb har ingen fulgt fuldt ud; Stanley ser i den en Biflod til Kongo, medens andre bekendte rejsende ville henføre den til Sjarifloden, der falder i Tsadsøen. Der gives ogsaa dem, der mene, at Uelle falder i en stor Sø, der skal være større end selv Victoria Nyansa, og opgives at ligge under omtrent 4° n. Br. Slige højst interessante Spørgsmaal løses lettest ved de mægtige Bifloder til Kongo, som Stanley har Æren af at have aabnet.

Mindre Meddelelser.

En flydende By. Astrahan har allerede for længe siden været navnkundig for de mangeartede og indbringende Fiskerier, som drives i dens Omegn. Efterhaanden som Rusland har sat sig fast i det indre Asien, voxer Astrahan imidlertid ogsaa mere og mere i Betydning som Stapelstad for alle de Varer, der føres hen over det kaspiske Hav, og imellem hvilke særlig kan fremhæves Jordoljen fra Baku, der bruges over hele Rusland. De svære, dybtgaaende Dampskibe kunne dog ikke naa helt op til Astrahan ad den fjordbrede Volga, men maa blive liggende ved Astrahans ejendommelige Havne-
stad, „Nifod“ kaldet, som ligger uden for Volgas Munding. Havet er her saa grundet, at Havdamperne maa losse deres Last om Bord i fladbundede Floddampere, som saa bringe den til Astrahan eller videre op ad Floden. „Nifod“, der ligger omtr. en Snes Mil fra Astrahan eller saa langt som fra Skagen til Aarhus, har altsaa megen Vigtighed for Handelen og udgjør med sine talrige Fartøjer, Pramme, Flydebroer o. s. v. en Slags By paa Vandet, og ligesom den næppe har sin Mage noget Sted i Verden i Henseende til Belliggenhed, gives der vist nok heller ikke mange andre Steder en saa broget Befolkning, der er samlet her lige som til en Udstilling.

A. Feddersen.

Hvor er Columbus født? Der er faa Mænd, om hvem der er skrevet saa meget som om den store Cristóforo Colombo, og dog har der stadig været Tvivl om meget vigtige Momenter i hans Liv. Ti italienske Byer eller Steder have saaledes kæmpet for at være hans Fødested; men han har selv i et Dokument, hvis Ægthed ikke kan omtvistes,

sagt, at han er født i Genova („siendo yo nacido en Genova“). For nogle Aar siden har man ogsaa i denne By rejst et storartet Mindesmærke for ham. Nu er der imidlertid fremkommet den mærkelige Oplysning, at han slet ikke skal være født paa Italiens Fastland, men derimod i den lille By Calvi paa Nordvestsiden af Corsica. Det franske Tidsskrift „L'exploration“ (9de Novbr. 1892) gengiver en Artikel efter et corsicansk Blad, hvori der staar, at en fransk Officer 1794 har skrevet en Afhandling, der endnu kun foreligger i Haandskrift, og til denne Afhandling er ogsaa brugt et gammelt Haandskrift om Corsicas Historie af Pater Denis. Heri skal det efter gamle Dokumenter være oplyst, at Columbus er født, enten 1436 eller 1441 (ogsaa om Fødselsaaret hersker der forskellige Meninger; man har hidtil almindeligvis ment, at det var 1456) i den nævnte lille By. Columbus har altid omgivet sin Fødsel med en vis Hemmelighedsfuldhed, og efter det, som nu meddeles, skal det være, fordi han, hvis han holdt paa at være fra Corsica, der den Gang laa i Strid med den mægtige genovesiske Republik, ikke vilde have kommet frem. Hans Søn Fernando, der var sin Faders Historieskriver, siger ogsaa, da man havde paastaet, at Søfarenen var født i Genova, at hans Fader ikke er født i denne og heller ikke i nogen anden af Byerne ved den genovesiske Kyst.

Spørgsmaalet om den store Mands Fødested er af den franske Regering afgjort derhen, at der i Følge et Dekret, undertegnet den 6te Avgust 1882 af Grevy, ved offentlig Subskription skal rejses ham et Mindesmærke i Calvi. Men er dette ogsaa rigtigt?